

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)

Філологічний факультет
Кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дащенка

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного
факультету

“зб” Серник 20 19 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія арабської літератури (4-й курс)

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва напряму підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.06 східні мови та літератури (переклад включно)</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2019 рік

Робоча програма “Історія арабської літератури (4-й курс)” для студентів за спеціальністю 035 Філологія та спеціалізацією 035.06 східні мови та літератури (переклад включно) „_____”
_____, 2019 року. – ____ с.

Розробник:

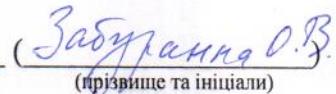
Луцан Л. М., ас. кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри сходознавства імені професора Ярослава
Дашкевича

Протокол від. “____” 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____

(підпис)

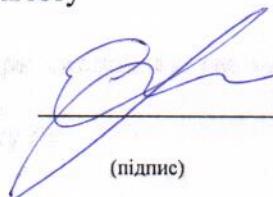

(прізвище та ініціали)

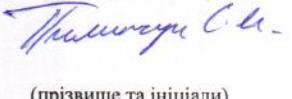
“____” 20__ року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол від. “30” серпня 2019 року № 1

“____” 20__ року Голова

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва) Напрям підготовки 035 Філологія (шифр і назва)		Нормативна
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): 035.06 Східні мови та літератури (переклад включно)	Рік підготовки: 4-й 4-й	
Змістових модулів – 3		Семестр 7-й 8-й	
Загальна кількість годин – 135		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3		10 год. 14 год.	
		Практичні, семінарські	
		10 год. 14 год.	
		Лабораторні	
		– –	
		Самостійна робота	
		40 год. 47 год.	
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: Тести, усне опитування, іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 35/65%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета даної навчальної дисципліни – сформувати у студентів ціннісні знання щодо арабського літературознавства, розвитку літератури арабських країн, ознайомити студентів з трьома домінантами літературного процесу – епохами зародження, розквіту та занепаду арабської літератури. Мета передбачає поетапне виконання відповідних завдань даної дисципліни:

- ознайомлення із загальними відомостями про арабську літературу;
- ознайомлення студентів з особливостями побуту та релігійними віруваннями жителів арабських територій;
- ознайомлення із жанровою системою арабської літератури;
- ознайомлення з методами літературознавчих досліджень;
- вироблення навичок читання арабських творів;

- вироблення навичок двостороннього арабсько-українського наукового перекладу з словником;
- вироблення навичок двостороннього арабсько-українського художнього перекладу з словником;
- вироблення навичок літературознавчої інтерпретації тексту.

Опанувавши дану дисципліну студент повинен знати і вміти:

знати:

- загальні відомості про арабську літературу;
- особливості побуту та релігійні вірування жителів арабських територій;
- принципи періодизації арабської літератури;
- жанрову систему арабської літератури;
- особливості розвитку арабської літератури в різні епохи;
- причини та механізми впливу інших культур на арабську культуру та літературу;
- методи сходознавчих літературознавчих досліджень.

вміти:

- читати і перекладати із словником художню літературу арабською мовою;
- читати і перекладати із словником арабські науково-критичні твори;
- здійснити двосторонній арабсько-український науковий переклад з словником;
- здійснити двосторонній арабсько-український художній переклад з словником;
- здійснити літературознавчу інтерпретацію тексту;
- аргументовано демонструвати теоретичні положення цитатами з творів арабської літератури.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Період культурного піднесення

Тема 1. Вищі школи у Ливані. Університет аль-Азгар у Єгипті. Поява арабських газет і розвиток преси.

Тема 2. Життя і творчість Бутруса аль-Бустані та Антуна аль-Бустані.

Тема 3. Життя і творчість Насифа аль-Язіджі.

Тема 4. Поетичний талант Хафіза Ібрагіма.

Тема 5. Життя і творчість Ахмада Шаукі - "еміра поетів".

Тема 6. Творчість Халіля Мутрана. Переклади з Шекспіра і Корнеля.

Тема 7. Лінгвістичні та літературознавчі студії Ахмада Фаріса аш-Шид'яка.

Тема 8. Патріотична публіцистика Адіба Ісхака та Мустафи Каміля.

Тема 9. Мустафа аль-Манфалуті - основоположник арабського сентименталізму.

Публіцистика і белетристика аль-Манфалуті.

Змістовий модуль 2. Становлення сучасної арабської літератури

- Тема 1. Література магджяру. Сирійсько-американська школа романтизму.
- Тема 2. Творчість Джебрана Халіля Джебрана.
- Тема 3. Тема становища жінки на Сході у повісті Аміна ар-Рейхані "Поза стінами гарему".
- Тема 4. Основоположники жанру історичного роману в Єгипті: Дж.Зейдан і Ф. Антун.
- Тема 5. Життя і творчість Махмуда Теймура.
- Тема 6. Життя і творчість Т. Хусейна. Автобіографічна повість Таги Хусейна "Дні".
- Тема 7. Розвиток літературознавчої думки в Ливані та Єгипті: дослідження М.Ну'айме та Т.Хусейна.
- Тема 8. Творчість Тауфіка аль-Хакіма та Юсуфа Ідріса.
- Тема 9. Феномен творчості Нагіба Махфуз: соціальна та філософська проблематика.
- Тема 10. Арабський театр. Особливості драматургії.
- Тема 11. Сучасна жіноча проза: Гада ас-Саман.

Змістовий модуль 3. Загальний огляд сучасних арабських національних літератур

- Тема 1. Загальний огляд алжирської літератури.
- Тема 2. Загальний огляд кувейтської літератури.
- Тема 3. Загальний огляд єгипетської літератури.
- Тема 4. Загальний огляд лівійської літератури.
- Тема 5. Загальний огляд іракської літератури.
- Тема 6. Загальний огляд єменської літератури.
- Тема 7. Загальний огляд ліванської літератури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	Пр	Інд	Ср					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Період культурного піднесення

Тема 1. Вищі школи у Ливані. Університет аль-Азгар у Єгипті. Поява арабських газет і розвиток преси.	2	2			2					
---	---	---	--	--	---	--	--	--	--	--

Тема 2. Життя і творчість Бутруса аль-Бустані та Антуна аль-Бустані.	2	2			2				
Тема 3. Життя і творчість Насифа аль-Язіджі.	6	4	2		6				
Тема 4. Поетичний талант Хафіза Ібрагіма.	2	2			2				
Тема 5. Життя і творчість Ахмада Шаукі - "еміра поетів".	6	4	2		6				
Тема 6. Творчість Халіля Мутрана. Переклади з Шекспіра і Корнеля.	2	2			2				
Тема 7. Лінгвістичні та літературознавчі студії Ахмада Фаріса аш-Шид'яка.	4	2	2		4				
Тема 8. Патріотична публіцистика Адіба Ісхака та Мустафи Каміля.	4	2	2		4				
Тема 9. Мустафа аль-Манфалуті - основоположник арабського сен-тименталізму. Публіцистика і белетристика аль-Манфалуті.	4	2	2		4				
Разом – змістовий модуль 1.	58	38	20						

Змістовий модуль 2. Становлення сучасної арабської літератури

Тема 1. Література магджаю. Сирійсько-американська школа романтизму.	4	4			10				
Тема 2. Творчість Джебрана Халіля Джебрана.	10	6	4		10				
Тема 3. Тема становища жінки на Сході у повісті Аміна ар-Рейхані "Поза стінами гарему".	10	6	4		10				

Тема 4. Основоположники жанру історичного роману в Єгипті: Дж.Зейдан і Ф. Антун.	4	4		6				
Тема 5. Життя і творчість Махмуда Теймура.	4	4		10				
Тема 6. Життя і творчість Т.Хусейна. Автобіографічна повість Таги Хусейна "Дні".	10	6	4	10				
Тема 7. Розвиток літературознавчої думки в Ливані та Єгипті: дослідження М.Ну'айме та Т.Хусейна.	4	4		10				
Тема 8. Творчість Тауфіка аль-Хакіма та Юсуфа Ідріса.	10	6	4	10				
Тема 9. Феномен творчості Нагіба Махфуза: соціальна та філософська проблематика.	6	4	2	6				
Тема 10. Арабський театр. Особливості драматургії.	6	4	2	6				
Тема 11. Сучасна жіноча проза: Гада ас-Саман.	2	2		2				
Разом – змістовий модуль 2.	58	38	20					

Змістовий модуль 3. Загальний огляд сучасних арабських національних літератур

Тема 1. Загальний огляд алжирської літератури.	6	4	2	6				
Тема 2. Загальний огляд кувейтської літератури.	2	2		2				
Тема 3. Загальний огляд єгипетської літератури.	4	2	2	4				
Тема 4. Загальний огляд лівійської літератури.	4	2	2	4				
Тема 5. Загальний огляд іракської літератури.	4	2	2	4				

Тема 6. Загальний огляд єменської літератури.	2	2			2				
Тема 7. Загальний огляд ліванської літератури.	8	4	4		8				
Разом – змістовий модуль 3.	58	38	20						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Чинники розквіту нової арабської літератури.	2
2.	Творчість Х.Ібрагіма та Н. аль-Язіджі.	2
3.	Творчість А.Шид'яка та А.Шаукі.	2
4.	Північна та південна літературні школи в еміграції: основні риси та представники.	2
5.	Новаторство творчості Н.Махфуз.	2
6.	Особливості арабської драматургії.	2
7.	Арабська критична думка: М.Нуайме та Т.Хусейн.	2
8.	Арабська історична проза ХХ ст.	2
9.	Арабська соціальна проза ХХ ст.	4
10.	Арабська філософська проза ХХ ст.	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Життя і творчість Бутруса аль-Бустані та Антуна аль-Бустані.	10
2.	Творчість Халіля Мутрана. Переклади з Шекспіра і Корнеля.	10
3.	Патріотична публіцистика Адіба Ісхака та Мустафи Каміля.	10
4.	Мустафа аль-Манфалуті - основоположник арабського сентименталізму. Публіцистика і белетристика аль-Манфалуті.	10
5.	Творчість Тауфіка аль-Хакіма та Юсуфа Ідріса.	20

6.	Основоположники жанру історичного роману в Єгипті: Дж.Зейдан і Ф. Антун.	20
7.	Проза М.Нуайме. Переклад «Заповіту» Т.Шевченка арабською мовою.	20
8.	Арабська літературна критика ХХ ст.	20
9.	Відображення арабо-ізраїльського конфлікту в арабській літературі ХХ ст.	16
10.	Рецепція Заходу в єгипетській літературі ХХ ст.	10

7. Методи навчання

Лекція, практичні заняття, дискусія, робота в групах.

8. Методи контролю

Опитування проводиться у формі усних виступів на практичних заняттях, участі в дискусіях, тестів та усної відповіді на екзамені.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		
15	15	20	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Програма з історії арабської літератури: для студентів арабського відділення філологічного факультету / Уклала Луцан Л. В. – Львів, 2002. – 11 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Борисов В.М. Современная египетская проза. М., 1961.
2. Долинина А. А. Очерки истории арабской литературы нового времени. Египет и Сирия. Публистика 1870-1914гг. М., 1968.
3. Кирпиченко В.Н., Сафонов В. В. История египетской литературы XIX-XX вв. М., 2002.
4. Коцарев Н.К. Писатели Египта. XX век. М., 1976.
5. Крачковский И. Ю. Арабская литература в XX веке. // Крачковский И. Ю. Избранные сочинения. Т. III. М., Л., 1956.
6. Крачковский И. Ю. Новоарабская литература. // Крачковский И. Ю. Избранные сочинения. Т. III. М., Л., 1956.
7. Крачковский И. Ю. Исторический роман в современной арабской литературе. // Крачковский И. Ю. Избранные сочинения. Т. III. М., Л., 1956.
8. Крымский А.Е. История новой арабской литературы (XIX- начало XX века). М., 1971.
9. Куделин А.Б. О путях развития новой арабской поэзии. // Куделин А.Б. Арабская литература: поэтика, стилистика, типология, взаимосвязи.-М., 2003.
10. Куделин А.Б. Египетское «западничество» в первой половине XIX в. – начало нового диалога с европейской культурой. // Куделин А.Б. Арабская литература: поэтика, стилистика, типология, взаимосвязи.-М., 2003.
11. Путинцева Т.А. Тысяча и один год арабского театра. М., 1977.
12. Соловьев В., Фильшинский И., Юсупов Д. Арабская литература. Краткий очерк. М., 1964.
13. Усманов М.К. Проза Тауфика аль-Хакима. М., 1979.
14. Encyclopedia of Arabic Literature. London, New York., 1998.

فواد المرعى. في تاريخ الأدب الحديث. الرواية - المسرحية - القصة. حلب، ١٩٩١
فرامرز ميرزائي. الغزو الثقافي والأدب الروائي في مصر. ١١. مجلة العلوم الإنسانية. عدد ٧، ٢٠٠٠.

عمر الدقاد، محمد موعد، ندوة النوري، محمد ياسر علايا، أحمد كنعان، صلاح الجheim، قصي أتاسي. الأدب العربي الحديث. دمشق، ٢٠٠٦

Допоміжна

1. Васильев А. М. Египет и египтяне. М., 2000.
2. Дербисалиев А.Б. Арабоязычная литература Марокко. Алма-Ата, 1983.
3. Егорин А.З. Египет нашего времени. М., 1998.
4. Левин З.И. Развитие основных течений общественно-политической мысли в Сирии и Египте (новое время). М., 1972.
5. Микульский Д.В. Арабский Геродот. М., 1998.
6. Скоробогатов В.С. Алжирская народная поэзия. М., 1987.

العباس. تاريخ النقد الأدبي عند العرب. بيروت، ١٩٧١

ضيف شوقي. الفن و مذاهبه في الشعر العربي. القاهرة، ١٩٤٩

ضيف شوقي. الفن و مذاهبه في النثر العربي. القاهرة، ١٩٤٩

أحمد عبد الله. نشأة القصة و تطورها في العراق. بغداد، ١٩٦٩

عبد الكريم الاستر. النثر المهجري. لبنان، ١٩٦٤

طه عبد المحسن. تطور الرواية العربية الحديثة في مصر. القاهرة، ١٩٦٨

طه حسين. من أدبنا المعاصر. القاهرة، ١٩٥٩

يحيى حقي. فجر القصة المصرية. القاهرة

عمر الدقاد. تاريخ الأدب الحديث في سوريا. حلب، ١٩٨٦

عمر الدقاد. ملامح الشعر المهجري. حلب، ١٩٨٧

علي الرااعي. المسرح في الوطن العربي. الكويت، ١٩٨٠

رشاد رشدي. فن القصة القصيرة. بيروت، ١٩٧٥

عيسي ميخائيل سبايا. أمير الريحاني. مصر، ١٩٦٨

نبيل سليمان. النقد الأدبي في سوريا. بيروت، ١٩٨٠

فيصل سماق. الواقعية في الرواية السورية. دمشق، ١٩٨٩

يوسف الشaroni. الرواية المصرية المعاصرة. القاهرة، ١٩٨٣

أحمد الشايب. أصول النقد الأدبي. القاهرة، ١٩٨٨

- محمود حامد شوكت. الفن المسرحي في الأدب العربي الحديث. القاهرة، ١٩٨٠
- صالح رشدي. المسرح العربي. القاهرة، ١٩٨٢
- عمر الطالب. الاتجاه الواقعي في الرواية العراقية. بيروت، ١٩٨١
- أحمد محمد عطية. مع نجيب محفوظ. دمشق، ١٩٨١
- سليمان قطاطة. المسرح العربي من أين و إلى أين. دمشق، ١٩٨٢
- أحمد المصلح. مدخل إلى دراسة الأدب المعاصر في الأردن. دمشق، ١٩٨٠
- أنيس المقدسي. الاتجاهات الأدبية في العالم العربي الحديث. بيروت، ١٩٨٣
- محمد مندور. المسرح النثري. القاهرة، ١٩٦٣
- محمد يوسف نجم. المسرحية في الأدب العربي الحديث. بيروت، ١٩٦٧
- طه وادي. صورة المرأة في الرواية المعاصرة. القاهرة، ١٩٨٣